

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 5. An & quæ consuetudo habet vim Legis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

quæ daret contra legem, cessante causa, cum id licitè non possit: sic privilegium alicui datum non recitandi horas ob gravem causam, hac cessante cessat.

Not. Alex. VII. damnavit hanc propos. Regulares possunt in foro conscientia uti privilegiis suis, quæ sunt expressè revocata per Tridentinum.

Q. 4. Quid est Consuetudo?

Resp. Hic sumitur pro frequentia actuum externorum similium liberè factorum à majore saltem parte communitatis. Nominè actuum intellige etiam omissiones, 1. Duplex est, nempe facti, & juris. Consuetudo facti est ejusmodi frequentia, sed non habens vim legis defectu conditionum ad hoc requisitarum. Consuetudo juris est talis frequentia habens vim legis, sive est jus ex illa frequentia ortum. Unde c. 5. dist. 1. definitur, *Jus quoddam moribus institutum, quod pro lege suscipitur, cum deficit Lex.*

Q. 5. An, & qua consuetudo habet vim legis?

Resp. I. Consuetudo honesta, & bono communi utilis, inducta liberè, & publicè à communitate, cum animo inducendæ obligationis, accedente consensu Principis

L 5

per-

personali, vel legali, habet vim legis, & obligat in conscientia. Quia 1. ita omnes Theologi, & Canonistæ, estque communis Ecclesiæ sensus. 2. ex August. Epist. 86. *In his rebus, de quibus nihil certi statuit Scriptura divina, mos populi Dei, vel instituta majorum pro lege tenenda sunt.* 13. ex l. 32. & 33. ff. *de legib.* 3. Quia tali consuetudini nihil deest, ut vim legis habeat. Nam est materia proportionata, potestas, & voluntas obligandi communitatem sufficienter exterius declarata.

Est autem duplex consuetudo vim legis habens, nempe præscripta, & non præscripta. Prior est ea, quæ longi temporis diuturnitate vim legis obtinet per consensum legalem Principis. Tempus autem longum in J re dicitur tempus saltem 10. annorum, quod debet esse continuum, nec interruptum per actus contrarios Superioris resistentis, vel populi eam interrompentis. Consuetudo non præscripta, & tamen vim legis habens est ea, quæ sine diuturnitate longi temporis vim legis obtinet per consensum Principis personalem saltem tacitum. Principe videlicet sciente, & non impediente; id quod fit, cum posset facile impedire, deberetque, nisi tacite consentiret.

Resp. II. Ut Consuetudo vim legis habeat, & obliget, hæ conditiones ex *communi* requiruntur. 1. Ut sit honesta, & utilis

utilis bono communi. Nam talis debet esse lex essentialiter. Hinc consuetudo non potest habere rationem legis, si sit noxia, vel inutilis, vel contra bonos mores; sed est mera corruptela.

2. Ut inducatur à communitate perfecta per actus voluntarios, & publicos. Nam actus iterati non inducunt consuetudinem vim legis habentem, nisi ratione consensûs communitatis, qui per tales actus declaretur. & cui Princeps se accommodat. Porrò censetur fieri à tota communitate, quod fit à majore illius parte *ex l. 19. ff. ad municip.*

3. Ut actus, ex quibus oritur consuetudo, fiant cum animo inducendæ obligationis: quia consuetudo non habet vim obligandi, nisi voluntate populi, cui Princeps consentit. Hinc consuetudines inductæ tantum devotionis causâ, & sine animo se obligandi, non obligant, ut consuetudo ter quotidie recitandi Salutationem Angelicam ad pulsum campanæ.

Consuetudo autem censetur esse inducta animo obligandi se, & revera obligare. 1. Si ita Doctores communiter sentiant. Nam communis sensus prudentum, & peritorum evidentiam moralem parit, in rebus ab hominum opinione, & usu pendentibus, in quibus se habent ut multitudo testium omni exceptione majorum, 2. si consuetudo sit rei gravis, ac difficilis, & tamen diu,
con-

constanter, & communiter servetur à majore parte communitatis: plurimi enim non solent citra motivum obligationis ita convenire in ejusmodi actibus. 3. Si viri prudentes, & timorati malè sentiant de non servantibus consuetudinem, aut populus inde scandalizetur. 4. Si Prælati, vel Magistratus puniant, vel graviter reprehendant eos, qui non servant consuetudinem: id enim non fit, nisi violetur aliqua obligatio.

4. Ut adsit Principis consensus, vel personalis, vel saltem legalis. Quia Lex, & vis legis non potest esse, nisi ab habente potestatem Legislativam, ideoque nec sine illius consensu. Princeps autem consentit personaliter, cùm per se immediatè consentit, vel dando licentiam, ut inducatur consuetudo obligans, vel approbando consuetudinem expressè, aut tacitè. Consentit legaliter, quando ipse, vel prædecessores ejus tulerunt, aut receperunt legem, qua approbantur consuetudines rationabiles, & legitimè præscriptæ.

Q. 6. An consuetudo potest abrogare Legem?

Resp. I. Nulla Consuetudo potest abrogare Legem naturalem. Ita omnes. Quia hæc statuit solùm ea, quæ necessariò, & ex natura rei agenda, vel omittenda sunt
ad